

Osteomyelitidy čelistí, sinusitidy, specifické záněty

Osteomyelitis - definice

- osteon (kost) and muelinos (dřeň)
- převážně postihuje dolní čelist

Etiologie

- Odontogenní infekce
- Následky zlomenin
- Hematogenní šíření ze vzdálenějších míst

Rizikové (predisponující) faktory

- Množství patogenů
- Jejich virulence
- Stav imunitního systému
- Nedostatečné krevní zásobení kosti

Místní faktory

- Odontogenní infekční fokus
- Radioterapie
- Trombóza místních cév
- Postižení kosti (m.Paget, osteofibrodysplasia, osteoporosis, užívání bisfosfonátů)

Systemové faktory

- Diabetes
- Malnutrice
- Alkoholismus
- Leukemie

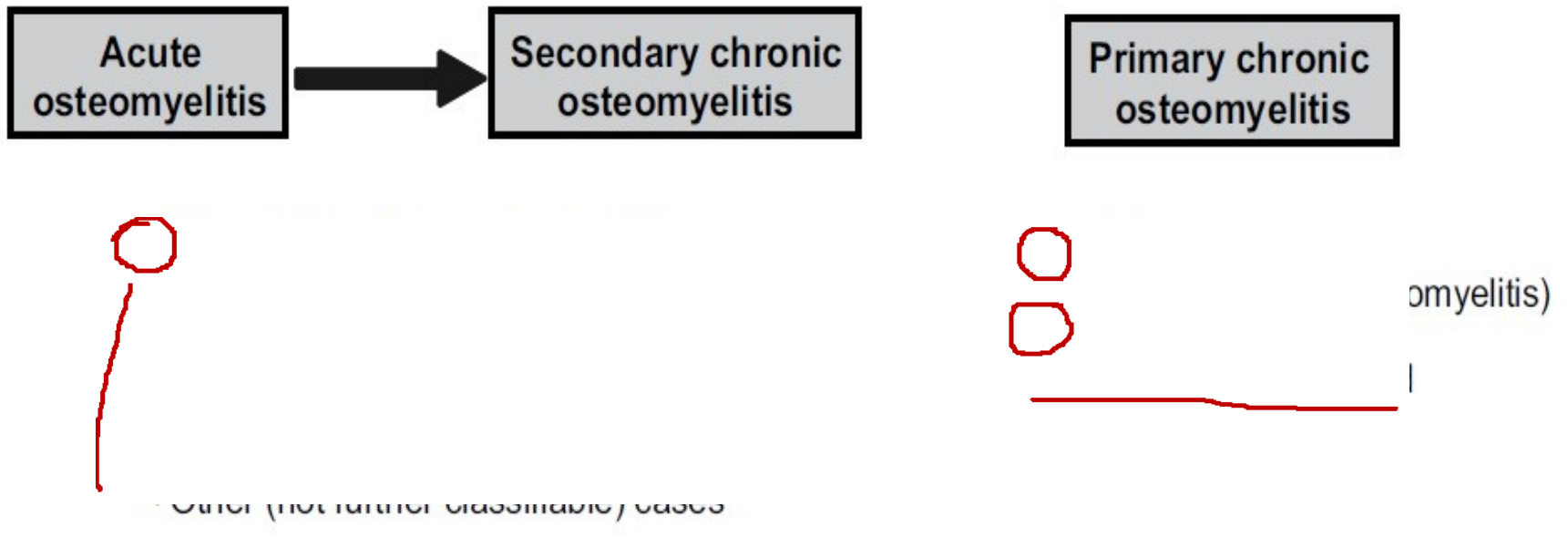
Patogeneze

- Bakteriální invaze -> zánět
- Zánět -> nekróza dřene, otok a tvorba hnisu
- Circulus vitiosus: kolaps dalších cév v důsledku zvýšení nitrodřeňového tlaku -> kolaps cév a jejich následná trombóza způsobující další ischemii -> nekróza čelistí (se sekvestrací nebo bez)

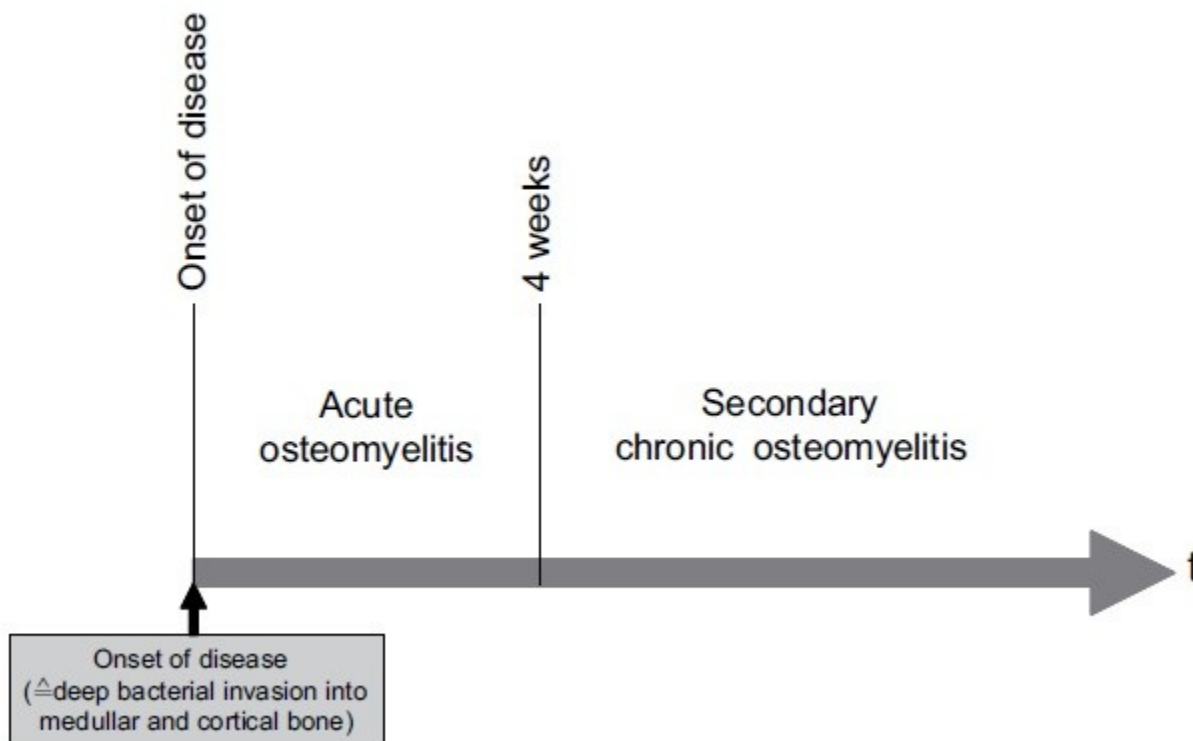
Klasifikace

The Zurich classification of osteomyelitis of the jaws

Klasifikace

■ Fig. 2.3 Definition of acute and secondary chronic osteomyelitis of the jawbone (Adapted from Marx and Mercuri 1991)

Klinický obraz

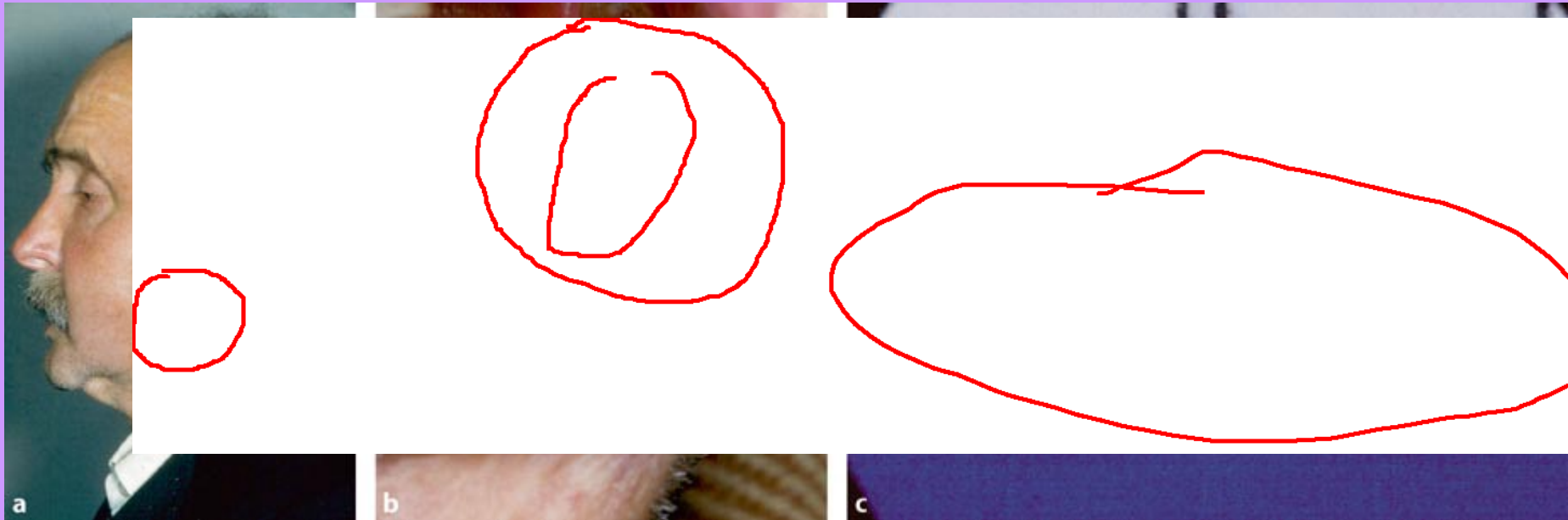
- Variabilní obraz:
  - Od méně výrazných až po patologickou zlomeninu dolní čelisti

Nejčastější příznaky:

- Bolest
- Zvýšená teplota
- Parestezie v oblasti mentální nervu (Vincentův příznak)
- Otok
- Abscesy a píštěle
- Sekvestrace kosti

Klinický obraz – píštěl, sekvestr

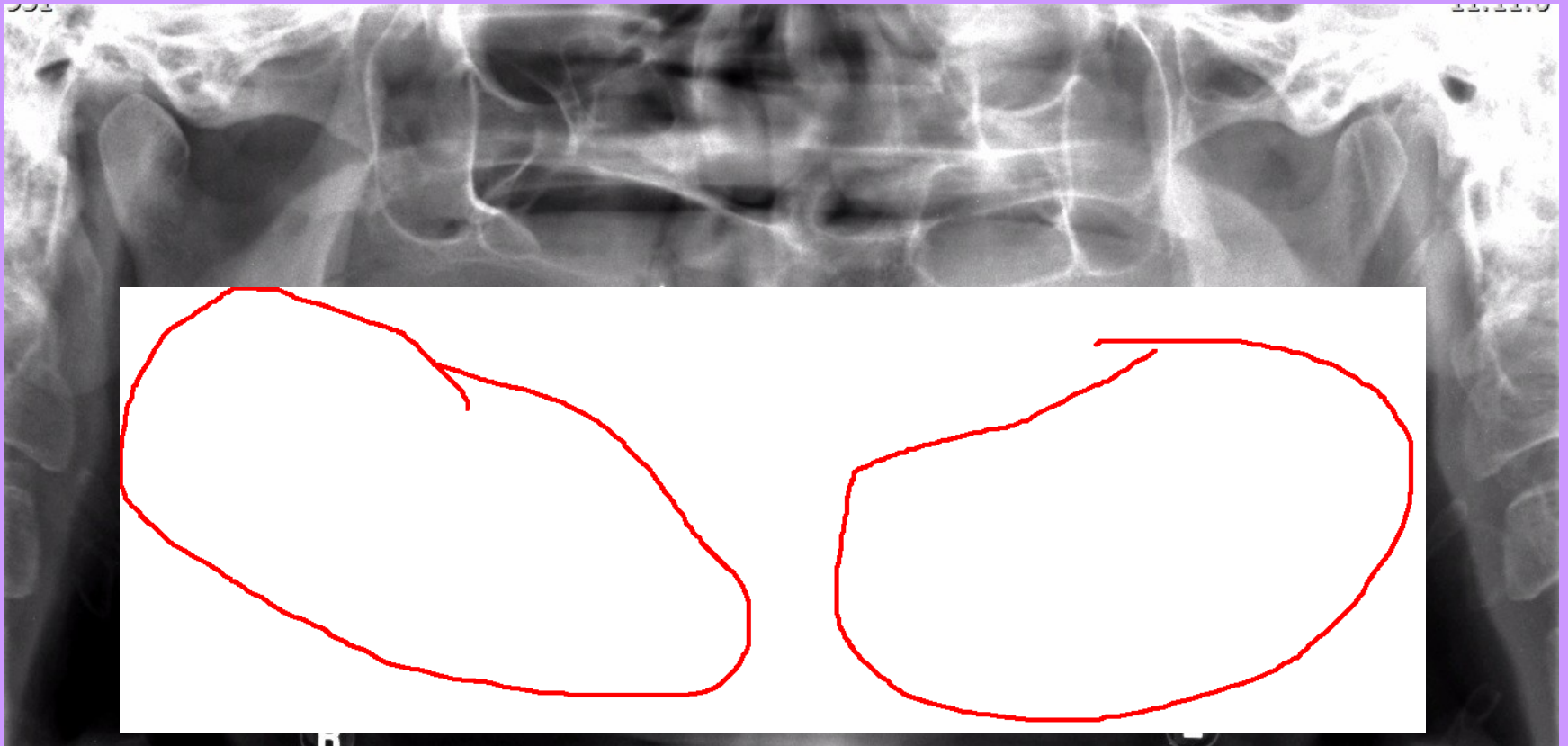

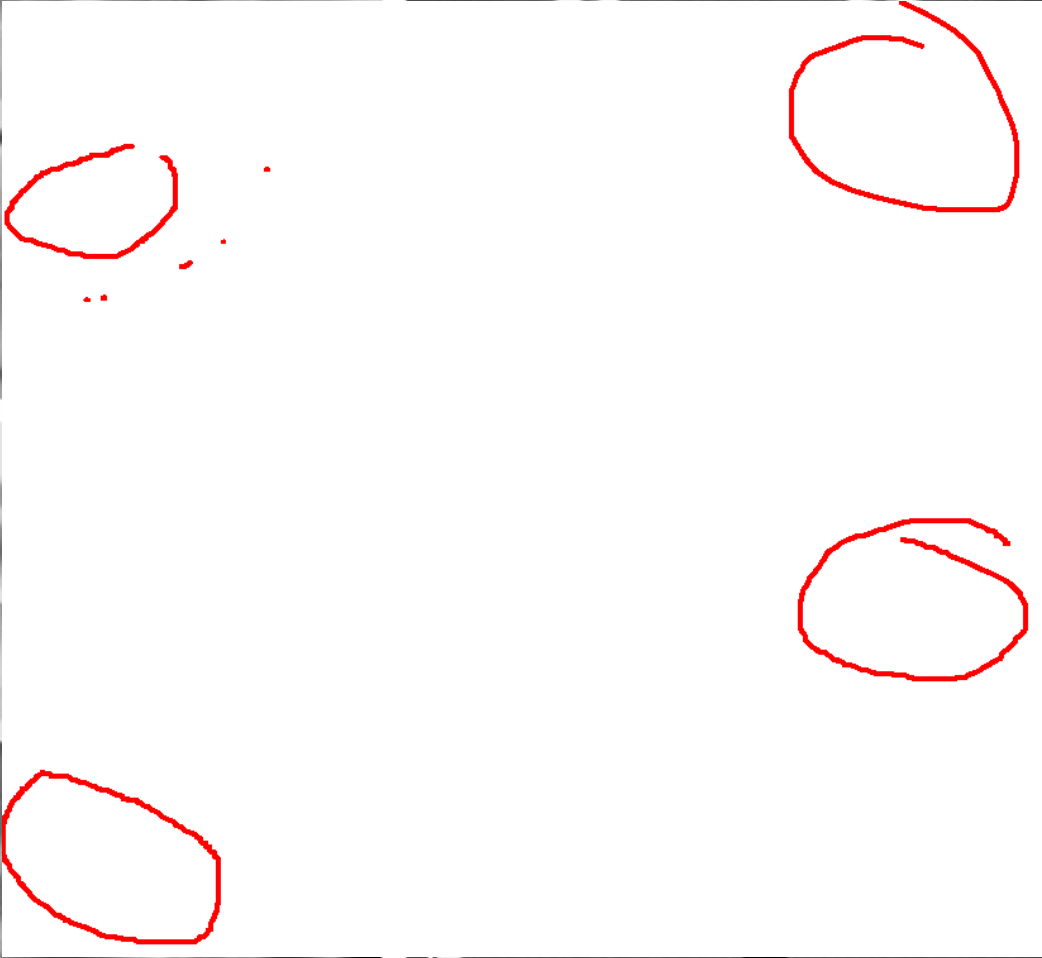
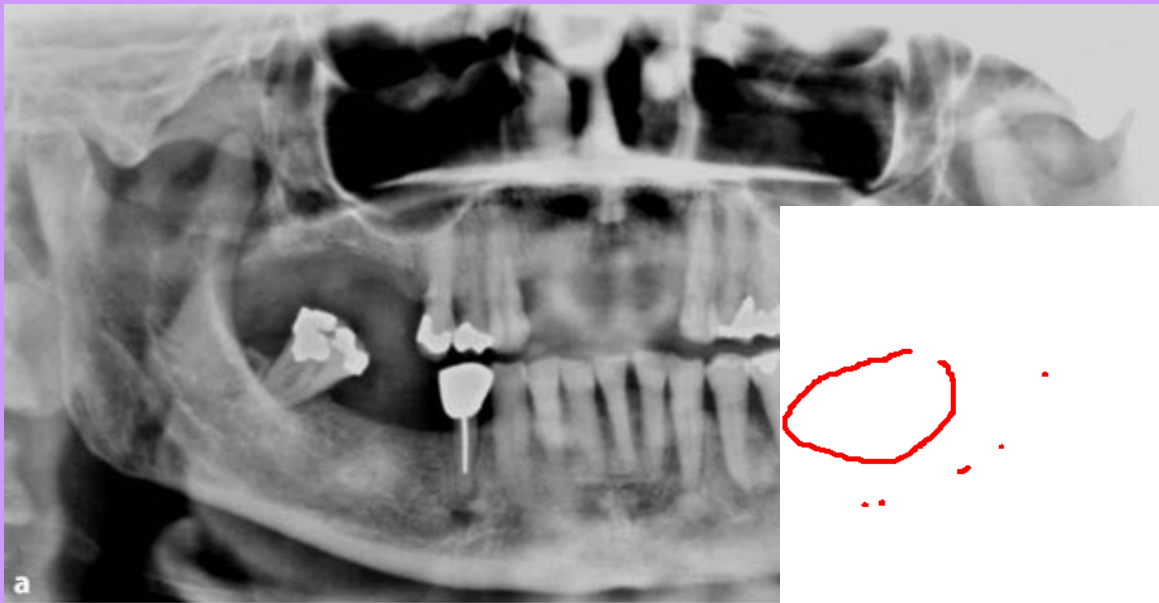
Radiografický obraz

- Počátečné stadium: bez signifikantního obrazu osteomyelitidy
- Pokročilé stadium:
  - Mramorování kosti
  - Sekvestr s translucenčním ohraničením

Mramorování kosti

Léčba

- Chirurgická:
  - Odstranění lokalizované léze (sekvestrotomie)
  - Dekortikace
  - Resekce

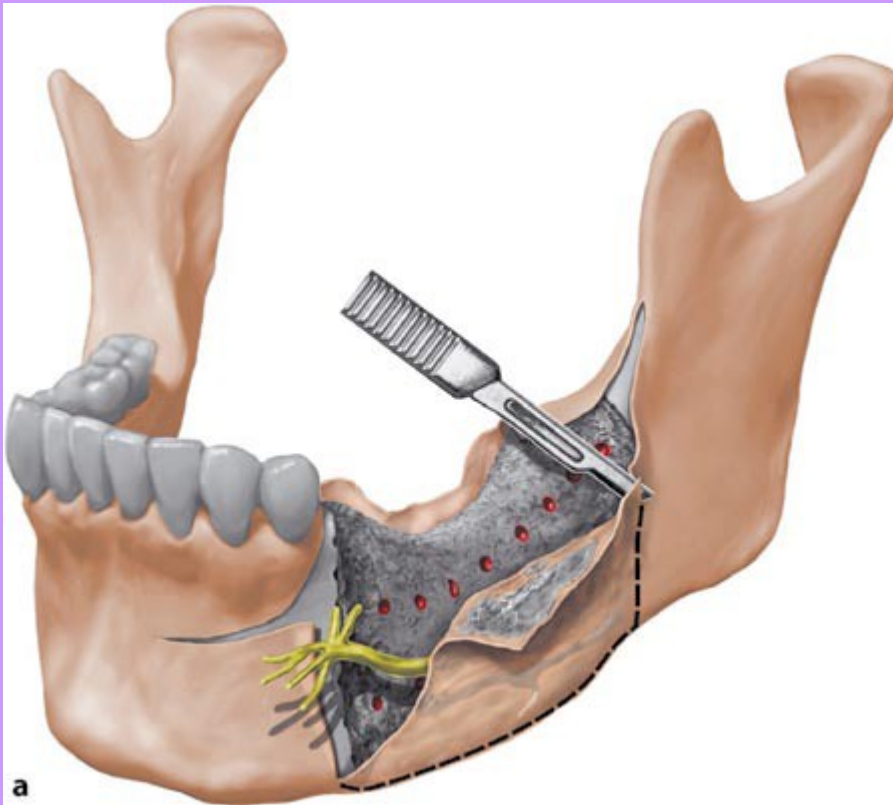
Mikrobiologické vyšetření

- Vyšetření vzorku kosti k mikrobiologickému vyšetření a antibiotické citlivosti
- Anaerobní / Aerobní b. (fusobacterium, bacteroides, Actinomyces...)

Léčba

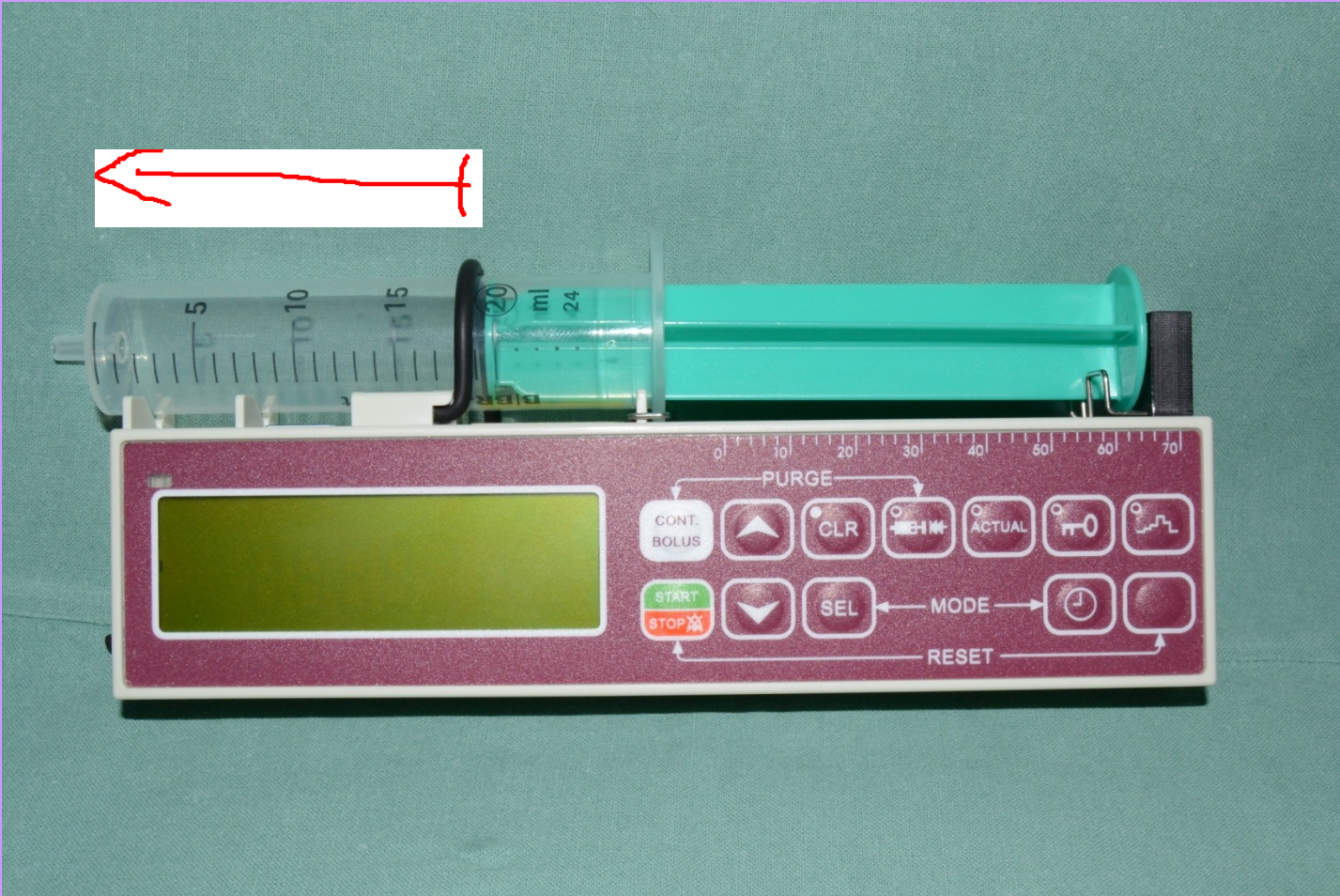
Léčba

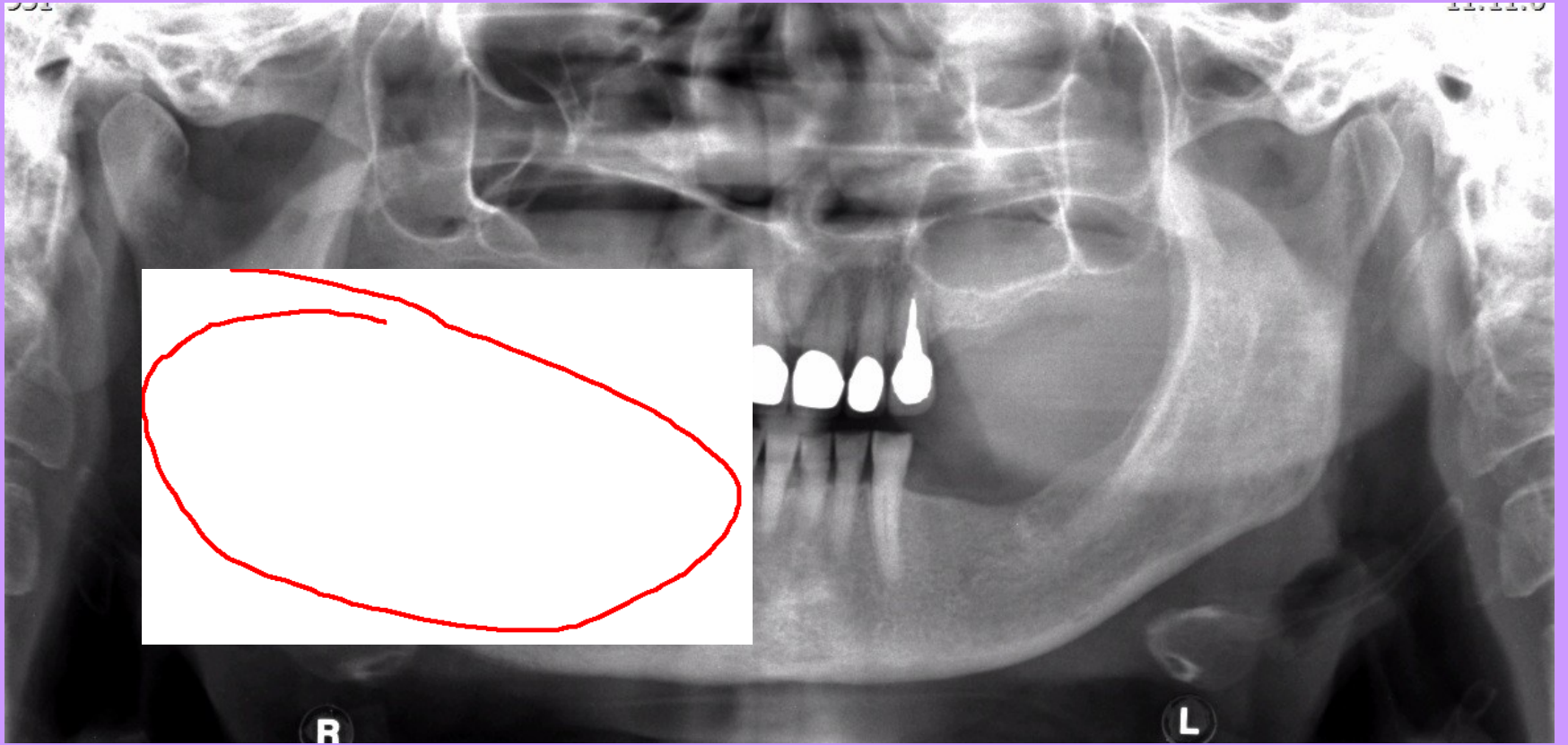
- Antibiotická terapie
  - dlouhodobé (i.v. nebo p.o.)
  - (intravenozní pumpy, injektomaty ke kontinuálnímu podávání)

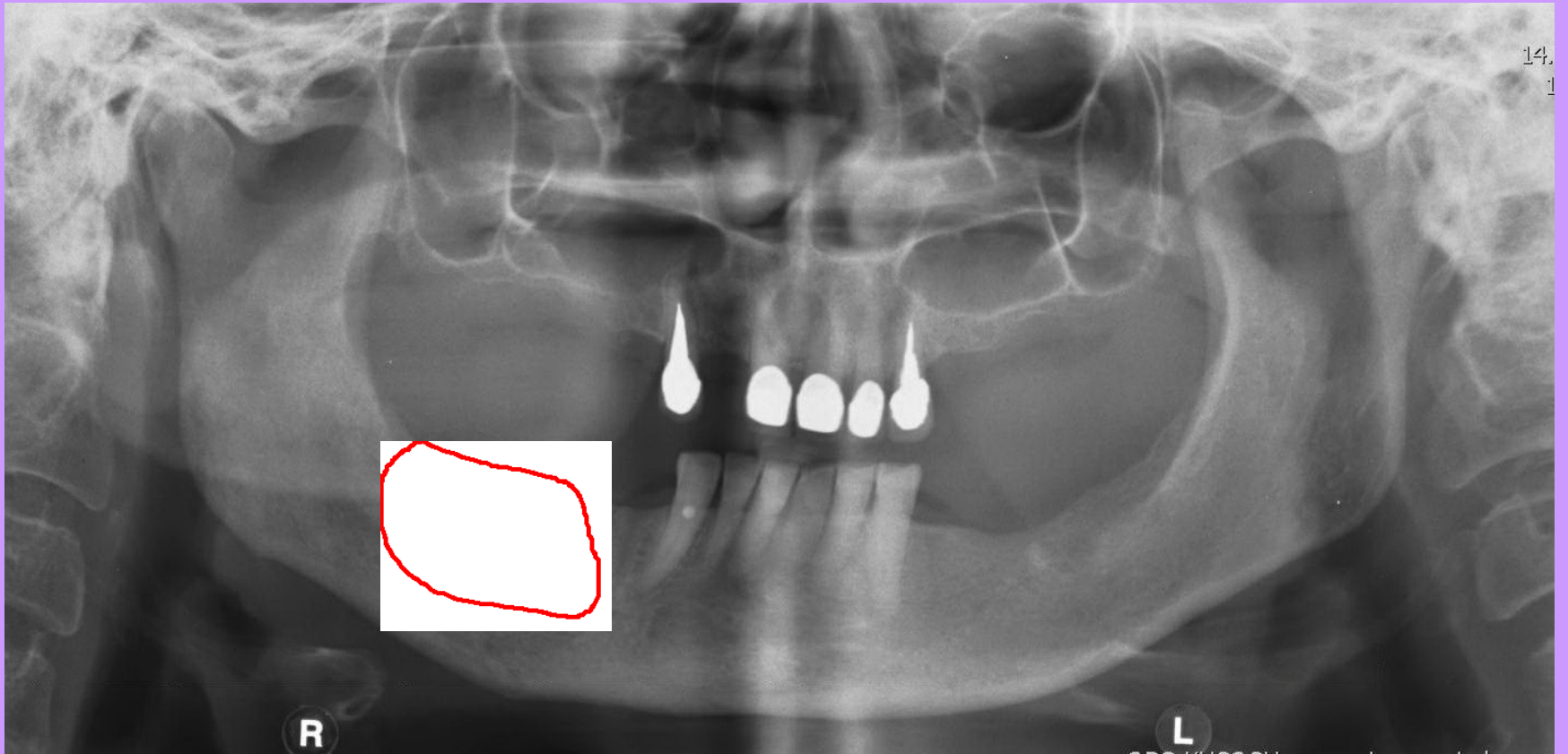
Doplňující léčba:

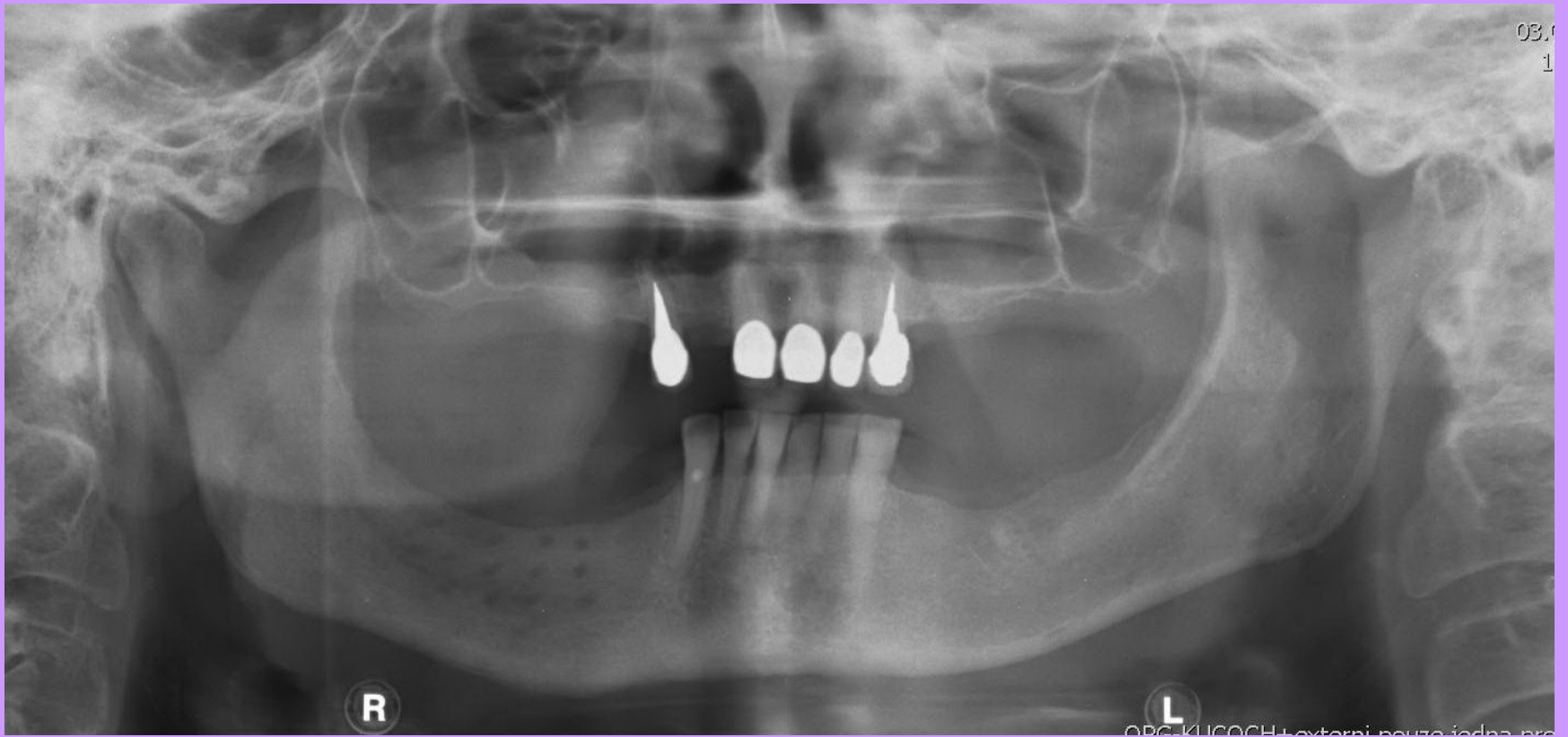
- Hyperbarická komora
- Rekonstrukce resekované čelisti kostním vaskularizovaným štěpem
- Léčba komplikací a vedlejších příznaků

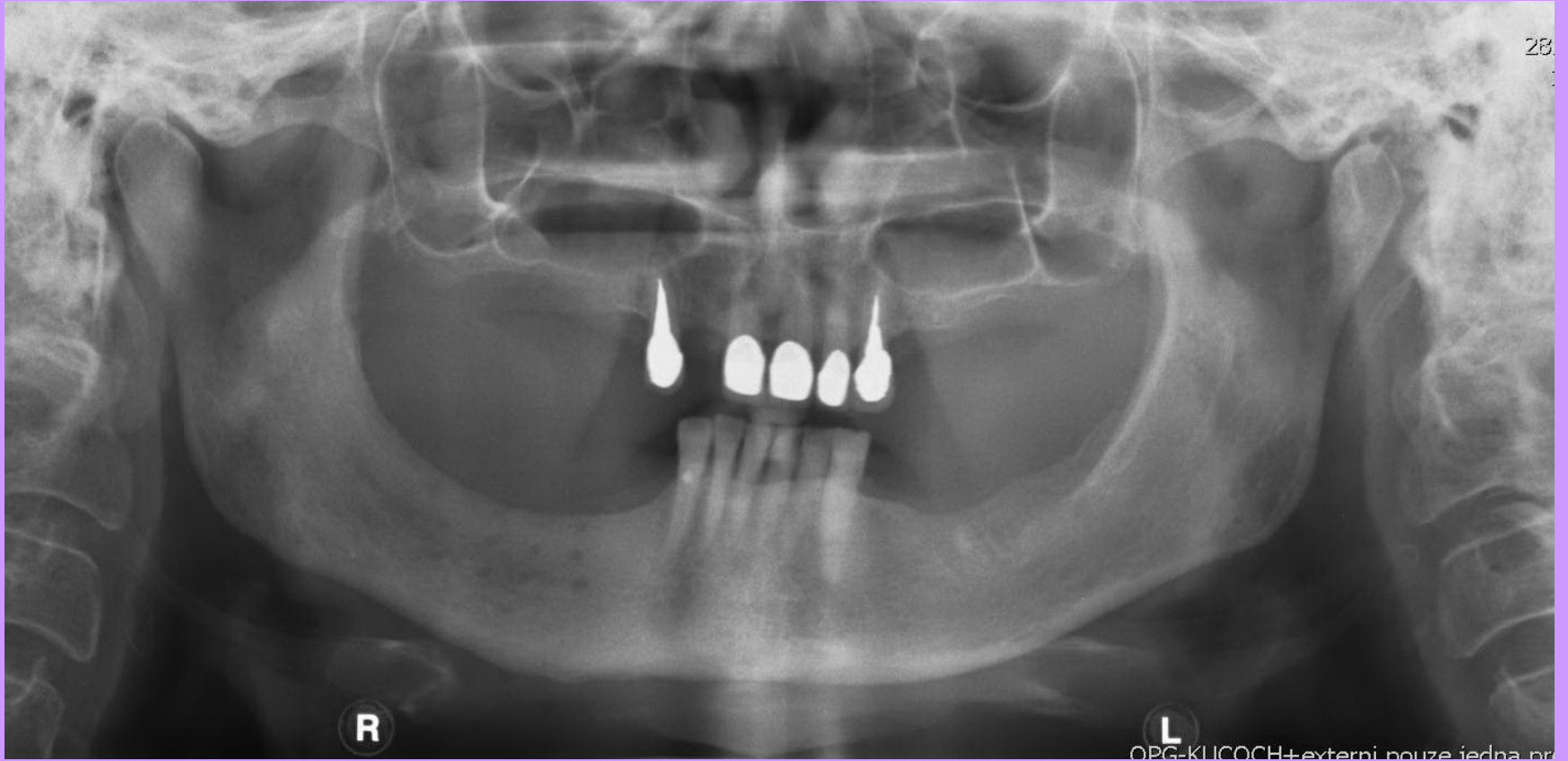
OB.
1

R

L

OPG-KLICHOE Lateralni pouziti jedna pro

ORG-KLICOCH+externi.pouze.jedna.pr

Záněty čelistních dutin

Anatomie čelistní dutiny

- antrum Highmore
- pyramidový tvar
- baze – laterální stěna nosní dutiny
- apex – směřuje laterálně směrem k zygomatickému výběžku
- strop – spodina orbity
- spodina – alveolární výběžek maxily
- Přední stěna – tvářová plocha maxily
- Zadní stěna – plocha v infratemporální jámě

Čelistní dutina

- drenáž: přes ostium (hiatus semilunaris) v laterální stěně nosní dutiny
- Inervace: n. infraorbitalis
- Krevní zásobení: a. ethmoidale ant.
  - a. sphenopalatina
  - a. infraorbitale
  - a. alveolaris posterior super.

Etiologie

- Rhinogenní
- Chronická apikální periodontitida nebo jiný infekční odontogenní fokus
- Oroantrální komunikace
- Cysta
- Cizý těleso
- Parodontální absces
- Infikovaný hematom
- Následek chir. výkonu – revize/extrakce
- Mykóza – Aspergilom
- Propagace osteomyelitidy

Odontogenní záněty

- Asi 10 procent zánětů čelistních dutin
- Jednostranné
- Katarální / hnisavé

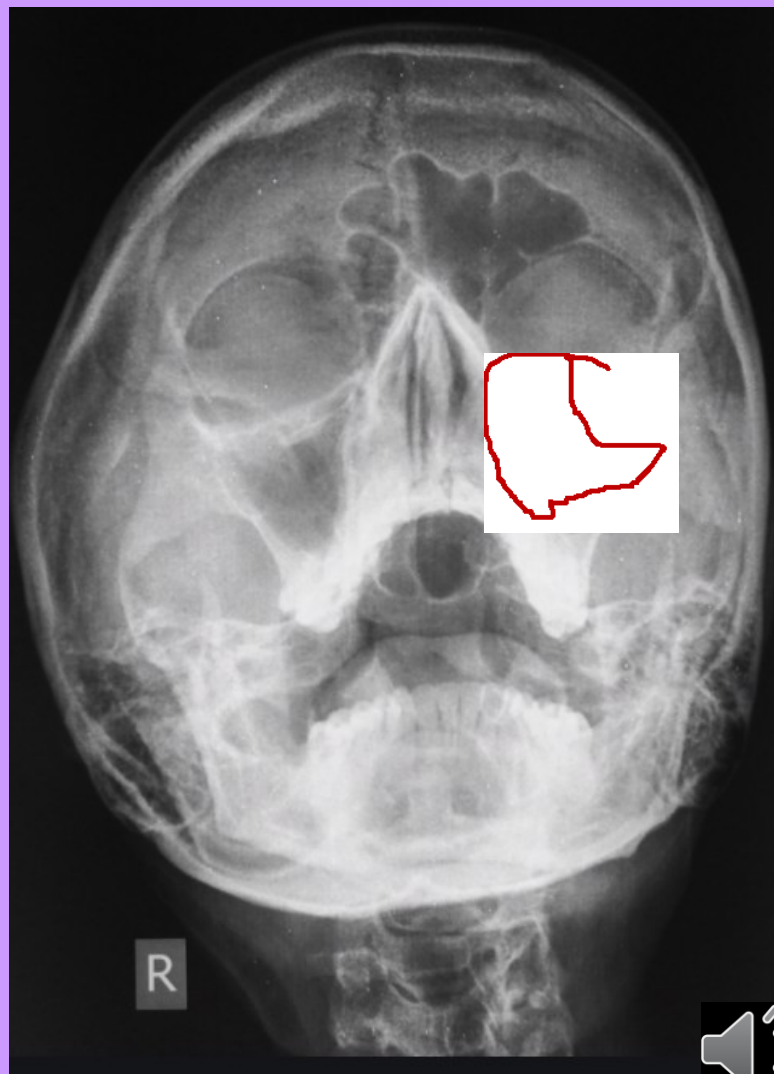
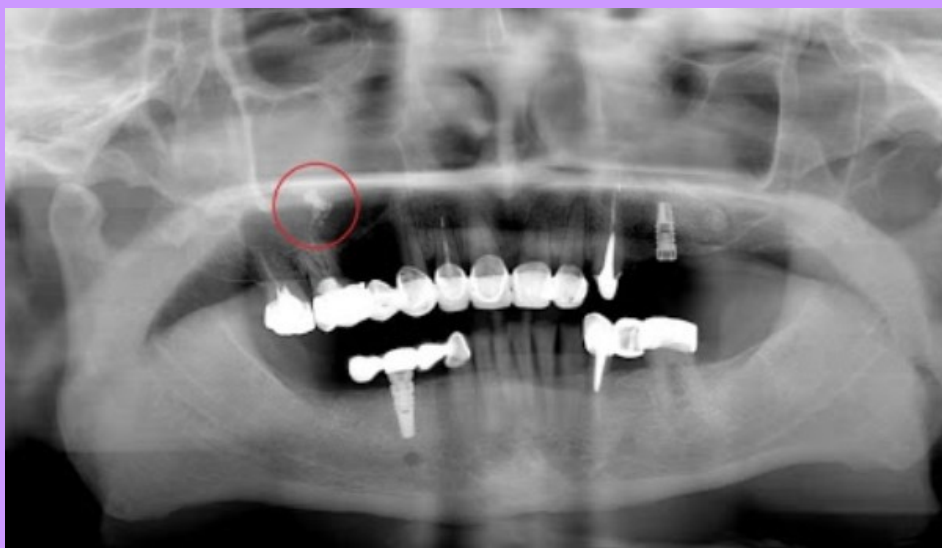
Akutní zánět – klinický obraz

- Pocit tlaku
- Palpační bolestivost

Akutní zánět - diagnostika

- Anamnéza
- Klinické vyšetření
- Poloaxiální snímek hlavy
- OPG

Akutní zánět - terapie

- ATB
- Nosní kapky
- Odstranění příčiny
- Punkce

Chronický zánět

- Nevýrazný průběh
- Výstelka ztluštělá
- Dýchání nosem omezeno

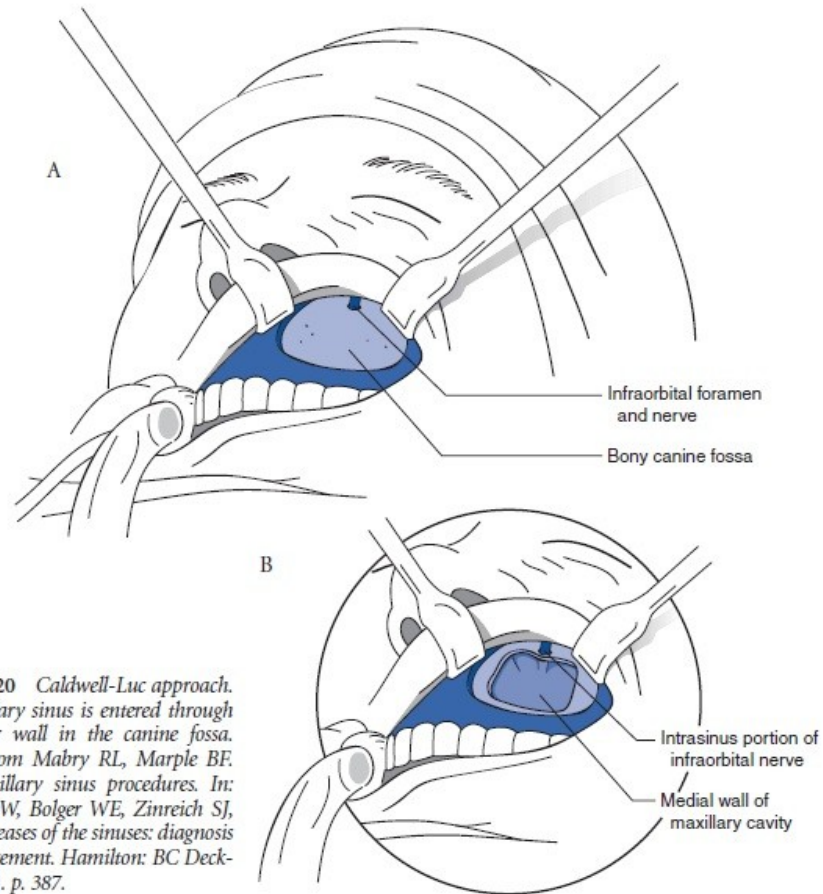

Chronický zánět - léčba

- Punkce, laváž
- ATB
- Endoskopie
- Revize dutiny

Caldwell-Luc

FIGURE 16-20 Caldwell-Luc approach. The maxillary sinus is entered through its anterior wall in the canine fossa. Adapted from Mabry RI, Marple BF. Open maxillary sinus procedures. In: Kennedy DW, Bolger WE, Zinreich SJ, editors. *Diseases of the sinuses: diagnosis and management*. Hamilton: BC Decker Inc. 2001. p. 387.

Specifické záněty čelistí

Aktinomykóza

- Cervikofaciální forma
- *Actinomyces Israeli*
- Dg. Stanovíme dle klinického obrazu
- Terapie: evakuace abscesu, ATB (PNC)

Tuberkulóza

- Mycobacterium tuberculosis
- Primární/Sekundární

Syfilis

- Treponema Pallium
- Vrozená / získaná

